

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

AUDITO ATASKAITA

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO, BIUD
ŽETO LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS**

2024 m. gegužės 15 d. Nr. AA-(3.2.)-1

Prienai

Su audito ataskaita galima susipažinti

Prienų rajono savivaldybės interneto svetainėje

<https://www.prienai.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/>

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Prienų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Prienų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatas savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ir jų grupių ataskaitų rinkinių

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga parengti ir pateikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Auditą atliko: savivaldybės kontrolierė Violeta Gaidienė (grupės vadovė), vyriausioji patarėja Erika Paplauskienė ir vyresnioji patarėja Dalia Aleksynienė.

Audito ataskaita teikiama Prienų rajono savivaldybės tarybai, Prienų rajono savivaldybės merui, Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

4

SANTRAUKA

5

IŽANGA

8

AUDITO REZULTATAI

10

1. Metinės veiklos ataskaitos turi trūkumų

10

2. Duomenų iškraipymai finansinių ataskaitų rinkinyje – reikšmingi

11

2.1.Nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti užbaigti darbai

11

2.2.Negalime patvirtinti Prienų kultūros ir laisvalaikio centro duomenų teisingumo

14

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

<u>3. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys teisingas</u>	<u>15</u>
<u>4. Biudžeto ir turto naudojimo vertinimas</u>	<u>16</u>
4.1. Netinkamai planuojamos ir naudojamos biudžetinių įstaigų gautos pajamos	16
4.2. 2023 metų biudžeto asignavimai naudoti 2024 metų programoms finansuoti	16
4.3. Už komunalines paslaugas gautos įmokos naudotos nesilaikant teisės aktų	17
4.4. Įstaigose nustatyti darbo užmokesčio skaičiavimo neatitikimai	18
<u>REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS</u>	<u>21</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>24</u>
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	24
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	26
3 priedas. Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas	

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

103 mln. Eur

Ataskaitose nurodyta savivaldybės turto vertė

2,9 mln. Eur

užbaigtų statybos darbų išlaidų apskaityta
nebaigtos statybos sąskaitose

11,2 mln. Eur

Ataskaitose nurodyta savivaldybės įsipareigojimų suma

2-iejų viešojo sektoriaus subjektų

klaidos lemia reikšmingus duomenų iškraipymus
finansinėse ataskaitose

50,3 mln. Eur

Ataskaitose nurodyta savivaldybės biudžeto
įplaukų suma

27,9 tūkst. Eur

liko nepanaudota
įstaigų specialiųjų programų lėšų

72,7 tūkst. Eur

Tiek 1 įstaiga metų pabaigoje atliko
avansinių mokėjimų

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

49 mln. Eur

Ataskaitose nurodyta savivaldybės biudžeto išlaidų suma

13 VSS

Veiklos ataskaitose nepateikė metinių finansinių rezultatų analizės

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos, Biudžeto sandaros ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymais atlikome 2023 metų Prienų rajono savivaldybės ataskaitų rinkinio auditą ir įvertinome savivaldybės biudžeto ir turto naudojimą. Auditas atliktas Prienų rajono savivaldybės administracijoje, vertinant 2023 metų Prienų rajono savivaldybės konsoliduotąsias viešojo sektoriaus subjektų finansines, biudžeto vykdymo ir veiklos ataskaitas.

Audito tikslas:

- įvertinti 2023 metų Prienų rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Prienų rajono savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo atitiktį teisės aktų reikalavimams pasirinktose srityse.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

1.Nustatyti trūkumai teikiant ir sudarant ataskaitų rinkinius

Nesilaikant įstatymų reikalavimų VSS ataskaitų rinkiniai Kontrolės ir audito tarnybai pateikti pavėluotai. 13-os VSS veiklos ataskaitose nepateikta metinių finansinių rezultatų analizė, kuri leistų veiklos rezultatus susieti su jiems sunaudotais ištekliais. Administracijos veiklos ataskaita parengta nesilaikant teisės aktų reikalavimų (1 skyrius, ataskaitos 10–11 psl.).

2.Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys teisingas

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nurodytų savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir skolų neatitikimų nenustatyta (3 skyrius, ataskaitos 15 psl.).

2.Nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti užbaigti darbai

Savivaldybės administracija nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitė užbaigtų ilgalaikio turto rekonstrukcijos ir statybos darbų išlaidas, ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, paprastojo remonto ar esminio pagerinimo darbus, netinkamai atliko nebaigtos statybos inventorizaciją, nevertino nebaigtos statybos nuvertėjimo. Dėl to savivaldybės ataskaitose nurodyta 2889,2 tūkst. Eur didesnė nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų suma (2.1. poskyris, ataskaitos 11–14 psl.).

4. Prienų kultūros ir laisvalaikio centre apskaita tvarkoma nesilaikant teisės aktų

Kultūros centras finansines ataskaitas sudarė ne pagal apskaitos registrų duomenis, Didžiojoje knygoje atliko įrašus, nepagrįstus apskaitos dokumentų duomenimis ir pan. Dėl to negalime patvirtinti šios įstaigos VSAKIS pateiktų duomenų teisingumo (2.2. poskyris, ataskaitos 14–15 psl.).

5. Netinkamai planuojamos ir naudojamos biudžetinių įstaigų gautos pajamos

Savivaldybė nėra parengusi įstaigų gautų pajamų pervedimo į biudžetą tvarkos. Savivaldybės

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

įstaigos banko sąskaitose laikė lėšas, kurių nepervedė į biudžetą, nesilaikė reikalavimų pirmiausia naudoti asignavimus, gautus iš einamaisiais biudžetiniais metais įmokėtų į biudžetą biudžetinės įstaigos pajamų, ir programų išlaidas pirmiausia dengė biudžeto lėšomis. (4.1. poskyris, ataskaitos 16 psl.).

6. Metų pabaigoje atlikti sutartyse nenumatyti avansiniai mokėjimai

Įstaigos nesilaikė teisės aktų reikalavimų ir dalį biudžeto asignavimų, skirtų 2023 biudžetiniams metams, panaudojo 2024 metų programoms finansuoti: Kūno kultūros ir sporto centras atliko 72,7 tūkst. Eur, Prienų kultūros ir laisvalaikio centras – 3,9 tūkst. Eur sutartyse nenumatytus ir apskaitos dokumentais nepagrįstus avansinius mokėjimus (4.2. poskyris, ataskaitos 16–17 psl.).

7. Už komunalines paslaugas gautos įmokos naudotos nesilaikant teisės aktų

Gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas lėšos turi būti naudojamos už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti. Kūno kultūros centras ir Prienų kultūros ir laisvalaikio centras nesilaikė teisės aktų reikalavimų, neteisingai rengė apskaitos dokumentus ir apskaičiavo patalpų nuomininkų mokamus mokesčius, šiuos mokesčius dengė biudžeto lėšomis, ne visais atvejais gautomis įmokomis atstatė biudžeto lėšas (4.3. poskyris, ataskaitos 17–18 psl.).

Prienų rajono savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Siekiant, kad metiniai ataskaitų rinkiniai atitiktų teisės aktų reikalavimus, numatyti VSS metinių ataskaitų rinkinių rengimo ir teikimo kontrolės procedūras.

2. Siekiant turėti tikrus ir teisingus duomenis apie savivaldybės nebaigtą statybą:

2.1. nebaigtos statybos sąskaitose sukauptas rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar statybos

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

darbų išlaidas, išskelti į kitas turto grupes iš karto užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti;

2.2.perskaičiuoti ilgalaikio turto objektų nusidėvėjimo sąnaudas nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradėtas naudoti;

2.3.peržiūrėti nebaigtos statybos objektų sąrašą ir išskelti ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbų išlaidas;

2.4.įpareigoti inventorizacijos komisijas iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos įvertinti, ar nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti darbai nėra užbaigti, nustatyti sukauptų darbų nuvertėjimo požymius.

3.Siekiant, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami teisės aktų nustatyta tvarka:

3.1. nustatyti biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo ir įmokėjimo į savivaldybės biudžetą tvarką, kurioje būtų numatytos vidaus kontrolės priemonės, kad banko sąskaitose nebūtų kaupiami lėšų likučiai;

3.2.numatyti vidaus kontrolės procedūras, kad biudžetinės įstaigos programų išlaidoms padengti pirmiausia panaudotų asignavimus, gautus iš einamaisiais biudžetiniais metais įmokėtų į biudžetą biudžetinės įstaigos pajamų;

3.3.nustatyti vidaus kontrolės priemones, kad asignavimų valdytojai savivaldybės biudžeto lėšas naudotų biudžetiniais metais patvirtintoms programoms finansuoti;

3.4.nustatyti vidaus kontrolės priemones, kad patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas būtų naudojamos nuomininkų komunaliniams mokesčiams apmokėti.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

Įstaigoms, kuriose atlikome audito procedūras, teikėme rekomendacijas dėl klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo. Įstaigos dalį rekomendacijų įgyvendino audito metu, atitinkamai tikslino ataskaitų duomenis. Su audituojamų subjektų vadovais, apskaitos ir kitais atsakingais darbuotojais aptarėme audito procedūrų rezultatus, įstaigos pateikė rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemones rekomendacijoms vykdyti ir jų vykdymo terminus.

IŽANGA

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos¹, Biudžeto sandaros², Viešojo sektoriaus atskaitomybės³ įstatymais, vykdydami Prienų rajono savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁴, atlikome 2023 metų Prienų rajono savivaldybės (toliau – savivaldybė) metinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Audituojamas subjektas – savivaldybė – savivaldybės administracija (juridinio asmens kodas 288742590, adresas – Laisvės a. 12, Prienai), savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai.

Savivaldybės administracija įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁵; rengia Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį⁶.

Viešojo sektoriaus subjektų grupę, kai rengiamas savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys,

¹ LR vietos savivaldos įstatymas, 67 str. 1 d. 2 p.

² LR biudžeto sandaros įstatymas, 37 str. 3 d.

³ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 16 str. 3 d.

⁴ Prienų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. rugsėjo 18 d. pavedimas Nr. 04-(3.4)-2

⁵ LR vietos savivaldos įstatymas, 33 str. 3 d. 3 p.

⁶ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 14 str. 2 d.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

sudaro visi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai. Viešojo sektoriaus subjekto ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 1) metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą;
- 2) metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto ar viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus;
- 3) jeigu viešojo sektoriaus subjektas gauna biudžeto asignavimų, – metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami išlaidų sąmatos vykdymo duomenys.

Ataskaitų rinkinį sudarančių ataskaitų pasirašymas reiškia jose esančios finansinės ir nefinansinės informacijos patvirtinimą. Viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinio ataskaitas pasirašo viešojo sektoriaus subjekto vadovas ir už ataskaitų parengimą atsakingas asmuo, savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio ataskaitas pasirašo meras ir už ataskaitų parengimą atsakingas asmuo⁷.

2023 metais 31 viešojo sektoriaus subjektas (30 biudžetinių įstaigų ir Iždas) pateikė metinius ataskaitų rinkinius, kuriuos sudaro metinė veiklos ataskaita, metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, 6 viešosios įstaigos, priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, pateikė metinius ataskaitų rinkinius, kuriuos sudaro metinė veiklos ataskaita ir metinių finansinių ataskaitų rinkinys. **VSS duomenų pagrindu sudaromas konsoliduotasis finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – savivaldybės KFAR) ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys (toliau – savivaldybės BVAR). Finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir VSAFAS⁸.** Viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios finansinės atskaitos rengiamos konsoliduojant viešojo sektoriaus subjektų grupei priklausančių viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenis⁹. Biudžeto vykdymo atskaitos rengiamos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžeto vykdymo ataskaitų rengimą.

Savivaldybės biudžetas vykdomas vadovaujantis savivaldybės tarybos patvirtintu biudžeto pajamų ir asignavimų planu. Savivaldybė 2023 metais vykdė septynias biudžeto programas. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu¹⁰ savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą, užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

Savivaldybės turto savininko funkcijas įgyvendina savivaldybės taryba¹¹. Vadovaujantis Valstybės ir

⁷ Ten pat, 15 str.

⁸ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 12 str. 1 d.

⁹ Finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (VSAKIS)

¹⁰ LR biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d. (redakcija iki 2024-03-01)

¹¹ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 8, 11 ir 12 str.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹² savivaldybės turtas turi būti valdomas naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

Audito apimtis ir taikyti metodai aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

AUDITO REZULTATAI

Vadovaujantis įstatymu¹³ Viešojo sektoriaus subjektų 2023 metų metinių ataskaitų rinkiniai Kontrolės ir audito tarnybai turėjo būti pateikti iki 2024 m. kovo 1 d., savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – iki kovo 15 d., savivaldybės veiklos ataskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys – iki 2024 m. balandžio 20 d. Nesilaikant įstatymo reikalavimo VSS ataskaitų rinkiniai pateikti pavėluotai, t. y. po kovo 1 d. Savivaldybės įstaigos ataskaitų rinkinius per Dokumentų valdymo sistemą teikė Administracijai¹⁴, kuri vėliau juos persiuntė Kontrolės ir audito tarnybai. Visi viešojo sektoriaus subjektai privalėjo pateikti metines veiklos ataskaitas, kurios nuo 2023 metų yra metinių ataskaitų rinkinio dalis. Administracija savo veiklos ataskaitą pateikė 2024 m. balandžio 26 d. Finansų ir strateginio planavimo skyrius savivaldybės veiklos ataskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinį pateikė nustatytu laiku – 2024 m. balandžio 19 d.

1. Metinės veiklos ataskaitos turi trūkumų

¹² Ten pat, 9 str.

¹³ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo priedas, 1, 6 eil.

¹⁴ Finansų ir strateginio planavimo skyriui

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Įstatyme¹⁵ numatyta, kad veiklos ataskaitoje pateikiama: 1) informacija apie viešojo sektoriaus subjekto metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą vykdant viešojo sektoriaus subjekto metinį veiklos planą. Viešojo sektoriaus subjektas, įgyvendinantis asignavimų valdytojo strateginį veiklos planą, teikia informaciją apie metinius veiklos rezultatus, pasiektus vykdant asignavimų valdytojo strateginį veiklos planą; 2) informacija apie atliktus darbus ir kita su viešojo sektoriaus subjekto metiniais veiklos rezultatais susijusi informacija; 3) finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, leidžianti veiklos rezultatus susieti su atliktais darbais ar įgyvendintomis priemonėmis ir jiems sunaudotais ištekliais, kai reikia, – nuorodos į kitose ataskaitose pateiktus duomenis ir papildomi šių duomenų paaiškinimai. Trylika¹⁶ savivaldybės biudžetinių įstaigų nesilaikė teisės aktų reikalavimų ir veiklos ataskaitose nepateikė metinių finansinių rezultatų analizės, kuri leistų veiklos rezultatus susieti su jiems sunaudotais ištekliais.

Vietos savivaldos įstatyme¹⁷ nustatyta, kad savivaldybės administracijos, seniūnijos, biudžetinės įstaigos metiniai veiklos planai yra savivaldybės strateginio veiklos plano programų ar jų dalies (tikslų ar uždavinių, atskirų priemonių), už kurias atsakinga savivaldybės administracija, seniūnija, biudžetinė įstaiga, įgyvendinimą detalizuojantys dokumentai, kurie rengiami atsižvelgiant į savivaldybės biudžete numatomus joms skirti asignavimus. Taip pat nustatyta, kad strateginio planavimo savivaldybėje organizavimo tvarką nustato savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu, ir, kad savivaldybės strateginio planavimo dokumentai ir jų įgyvendinimą detalizuojantys planavimo dokumentai, taip pat ataskaitos dėl šių dokumentų įgyvendinimo yra vieši ir skelbiami savivaldybės interneto svetainėje. Strateginio valdymo Prienų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos apraše¹⁸ (toliau – Apraše) numatyta, kad strateginis valdymas įgyvendinamas tik per šiame tvarkos apraše nustatytus planavimo dokumentus. Savivaldybės administracija nesilaikė Vietos savivaldos įstatyme ir Apraše nustatytų reikalavimų ir neparengė Administracijos 2023 metų veiklos plano, dėl to negalėjome įsitikinti ar Administracijos direktoriaus pateikta veiklos ataskaita¹⁹, kurioje turi būti pateikiama informacija apie VSS metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą vykdant VSS metinį veiklos planą, yra teisinga.

2. Duomenų iškraipymai finansinių ataskaitų rinkinyje – reikšmingi

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į vie

¹⁵ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 11 str.

¹⁶ Balbieriškio, Išlaužo, Pakuonio, Skriaudžių, „Revuonos“ pagrindinės mokyklos, „Žiburio“, Jiezno ir Stakliškių gimnazijos, „Ažuolo“ progimnazija, lopšelis-darželis „Pasaka“, Prienų meno mokykla, Prienų švietimo pagalbos tarnyba, VšĮ Balbieriškio PSCP

¹⁷ LR vietos savivaldos įstatymas (redakcija galiojusi iki 2023-04-01 10-3 str. 4–6 d., nuo 2023-04-01 60 str. 4–6 d.)

¹⁸ Strateginio valdymo Prienų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021-12-23 sprendimu Nr. T3-264, pakeistas 2023-08-31 sprendimu Nr. T3-210

¹⁹ Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. veiklos ataskaita

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

šojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams. Tarnyba, audituodama ankstesnių metų VSS finansines ataskaitas, nustatė klaidų ir neatitikimų, turėjusių įtakos tų metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Reikšmingiausi neatitikimai, nustatyti 2023 metų finansinėse ataskaitose, kaip ir ankstesniais metais, buvo ilgalaikio turto apskaitos srityje.

2.1.Nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti užbaigti darbai

Standartas²⁰ numato, kad esminio turto pagerinimo išlaidos apskaitoje registruojamos didinant atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą. Nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų sąskaitose apskaitomos visos projektavimo, statybos, konservavimo, montavimo ir kitos panašios išlaidos, padarytos, iki ilgalaikio materialiojo turto vienetas bus paruoštas naudoti, ir išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą. Jeigu atlikus esminį ilgalaikio materialiojo turto pagerinimą buvo prailgintas naudingo tarnavimo laikas, šio ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė po esminio ilgalaikio materialiojo turto pagerinimo turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką, jei naudingo tarnavimo laikas nebuvo prailgintas – per likusį naudingo tarnavimo laiką. Savivaldybės administracijos nebaigtos statybos ir esminio pagerinimo sąskaitose (toliau – nebaigtos statybos sąskaitos) 2023-12-31 duomenimis buvo apskaitomi 69 turto vienetai, kurių vertė 4 516,69 tūkst. Eur., iš jų 62,2 proc. sudarė turto vienetai, kuriuose statybos darbai užbaigti, vertė. Savivaldybės administracija nesilaikė standarto nuostatų ir nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitytų 2809,8 tūkst. Eur užbaigtų ilgalaikio turto rekonstrukcijos ir statybos darbų išlaidų neperkėlė į atitinkamas ilgalaikio turto sąskaitas, leido turtu naudotis, neperskaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimo.

1 lentelė. Nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti užbaigti ir naudojami objektai

Eil. Nr.	Nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti turto vienetai	Registravimo apskaitoje data	Vertė tūkst. Eur	Paskutinio darbų atlikimo akto data
1.	Prienų kultūros centro rekonstrukcija	2008-06-06	1759,1	2021-05-31

²⁰ LR finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 patvirtinto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 35.1, 36, 37, 78.12 p.

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

2.	Veiverių T. Žilinsko gimnazijos lietaus nuotekų sistemos statyba	2019-11-20	67,3	2021-07-28
2.	Stakliškių gimnazijos pastato modernizavimas	2019-08-30	535,4	2022-11-29
2.	Dviračių ir pėsčiųjų takų įrengimas Kęstučio ir Paupio gatvėse Prienų mieste	2019-08-30	215,5	2020-03-16
2.	Veiverių kultūros ir laisvalaikio centro modernizavimas	2020-10-30	100,0	2020-12-03
2.	Stakliškių gimnazijos stadiono ir krepšinio aikštelės nauja statyba	2021-08-18	128,4	2021-11-25
2.	Prienų miesto Kęstučio g. dviračių - pėsčiųjų tako įrengimas	2017-06-30	4,1	2017-11-14
Viso:			2809,8	

Standartas²¹ numato, jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos. Savivaldybės 58 tūkst. Eur ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, paprastojo remonto ar esminio pagerinimo darbus.

2 lentelė. Savivaldybei nepriklausančiuose ilgalaikio turto objektuose atlikti darbai

Eil. Nr.	Nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti vienetai	apskaityti turto	Registravimo apskaitoje data	Vertė tūkst. Eur	Pastabos
----------	---	------------------	------------------------------	------------------	----------

²¹ Ten pat, 40 p.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

1.	Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr.130 Kaunas–Prienai–Alytus paprastasis remontas, įrengiant nuovažą kelio 20,17 km dešinėje pusėje	2021-09-30	10,2	
2.	Buitinių nuotekų tinklai Kauno g. 22A, Prienų m.	2020-06-25	11,7	
2.	Tuopų gatvės Žagarių k., Balbieriškio seniūnijoje apšvietimo įrengimas*	2020-12-01	29,7	Valstybinės reikšmės kelias
2.	Jaunimo gatvės Žagarių k., Balbieriškio seniūnijoje apšvietimo įrengimas*	2020-12-01	0,3	Valstybinės reikšmės kelias
2.	Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr.189 Prienai–Skriaudžiai, Prienų m., J. Basanavičiaus g. ruožo nuo 0,125 iki 0,159 km paprastojo remonto techninis projektas	2020-03-25	4,9	
2.	Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 3309 Jieznas–Sobuva 0,410 km. paprastasis remontas įrengiant pėsčiųjų perėją	2021-03-25	1,2	
Viso:			58,0	

*Pagal Žagarių k., Balbieriškio sen. apšvietimo plėtros projektą apšvietimo įrengimas numatytas Tuopų, Jaunimo, Balandžių ir Vilties gatvėse, vykdant projektą 2021–2023 m. apšvietimas buvo įrengiamas tik Tuopų g.

Standarte²² numatyta, kad sudarydamas finansines ataskaitas, VSS turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Vienas iš turto nuvertėjimo požymių – VSS turi nebaigtų statyti objektų, kurių nežadama užbaigti arba kuriuos užbaigti būtų ekonomiškai nenaudinga. VSS, vertindamas, ar statybos darbų sustabdymas reiškia nebaigtos statybos nuvertėjimą, turi atsižvelgti į tai, ar statybos darbai yra laikinai atidedami, ar išlieka ketinimai ir yra patvirtinti planai tęsti darbus, ar statybos darbų nenumatoma baigti. Jeigu statybos darbai yra tik nukeliami iki konkrečios datos ateityje, ne ilgesniam nei dvylikos mėnesių laikotarpiui, turto nuvertėjimas nėra vertintinas. Savivaldybės administracija nebaigtos statybos sąskaitose apskaitė turto vienetų, kuriems statybų projektai parengti 2017–2018 metais, tačiau šių objektų statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai pagal savivaldybės tarybos patvirtintus prioritetinius trejų metų sąrašus²³ nenumatyti, ir nevertino šio turto nuvertėjimo.

3 lentelė. Statybos projektai, kurie gali būti nuvertėję

Eil. Nr.	Nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti turto vienetai	Registravimo apskaitoje data	Vertė tūkst. Eur
----------	---	------------------------------	------------------

²² LR finansų ministro 2008 m. liepos 4 d. Nr. 1K-229 patvirtinto 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“, 6, 9.2.4, 12 p.

²³ Prienų rajono savivaldybės prioritetinis trejų metų susisiekimo komunikacijų objektų, kuriuose atliekami statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai ir su šiais darbais susijusios inžinerinės paslaugos, sąrašai, patvirtinti Savivaldybės tarybos 2023-03-09 sprendimu Nr. T3-47 ir 2024 -02-29 sprendimu Nr. T3-56

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

1.	Pėsčiųjų tako Balbieriškio mstl. Vilniaus g. atkarpoje nuo Kranto g. iki Kovo 8-osios g., kuri sutampa su keliu Nr. 3316, projektas	2017-11-23	5,2
2.	Balbieriškio sen., Vazgaikiemio k., Saulės Vaikų g. atkarpos nuo valstybinės reikšmės kelio Nr.130 Kaunas-Prienai-Alytus iki UAB "Harmonijos Parkas" teritorijos kapitalinio remonto projektas	2018-12-04	16,2
Viso:			21,4

Inventorizacijos taisyklėse²⁴ nurodyta, kad ilgalaikis materialusis turtas inventorizuojamas fiziškai patikrinant inventorizuojamų objektų buvimą finansinės apskaitos registruose nurodytose vietose. Peržiūrėję Administracijos nebaigtos statybos inventorizacijos aprašus neradome duomenų, kad inventorizacijos metu būtų vertinta, ar nebaigtos statybos sąskaitose apskaitomi darbai baigti, sukurtas, rekonstruotas ar suremontuotas turtas tinkamas naudoti ir jau naudojamas. Neradome inventorizacijos komisijų siūlymų, kad tinkamų naudojimui ir naudojamų objektų rekonstrukcijos ar remonto darbai, kurie sukaupti nebaigtos statytos sąskaitose, būtų iškelti, didinant suremontuotų ilgalaikio turto vienetų įsigijimo savikainą. Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių²⁵ nuostatomis, inventorizacijos komisijos, inventorizuodamos turtą, taip pat turi įvertinti, ar yra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs, inventorizuojamo turto nuvertėjimo požymiai turi būti nurodyti inventorizacijos apraše. Peržiūrėjus Administracijos nebaigtos statybos inventorizacijos aprašus neradome duomenų, kad inventorizacijos komisijos būtų nustačiusios ir inventorizacijos aprašuose pažymėjusios nebaigtoje statyboje sukauptų darbų nuvertėjimo požymių.

Dėl 12-ojo VSAFAS ir Inventorizacijos taisyklių nesilaikymo savivaldybės administracijoje tvarkant, apskaitant ir inventorizuojant nebaigtą statybą, mes negalime patvirtinti savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje nurodytų 2889,2 tūkst. Eur nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų, 2499,4 tūkst. Eur finansavimo sumų iš valstybės biudžeto lėšų, 138,5 tūkst. Eur iš Europos Sąjungos lėšų ir 251,3 tūkst. Eur sukaupto perviršio vertės.

2.2. Negalime patvirtinti Prienų kultūros ir laisvalaikio centro duomenų teisingumo

Įstatymuose²⁶ numatyta, kad metinės ataskaitos sudaromos pasibaigus finansiniams metams pagal finansinių metų paskutinės dienos apskaitos registrų duomenis. Iki ataskaitų sudarymo apskaitos registruose turi būti registruotos visos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos, ūkinės operacijos turi būti pagrindžiamos apskaitos dokumentais. Kultūros centras nesilaikė minėtų teisės aktų reikalavimų, ir finansines ataskaitas VSAKIS sudarė ne pagal apskaitos registrų duomenis. Kultūros centro Didžiojoje knygoje nurodytos uždaromosios sąskaitų operacijos nepagrįstos apskaitos dokumentų duomenimis, įrašai neatitinka buhalterinėse pažymose nurodytų duomenų, atlikti netaikant dvejybinio įrašo, dalis nurodytų sąskaitų likučių neatitinka apskaitos

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimu Nr. 630 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių, 10.1 p.

²⁵ Ten pat, 20.9, 40 p.

²⁶ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 3 str. 1–4 d., LR finansinės apskaitos įstatymas, 3 str. 1 d.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

registrų duomenų. Dėl to VSAKIS pateiktame finansinių ataskaitų rinkinyje suvesti duomenys nepagrįsti apskaitos dokumentų duomenimis.

Pavyzdžiai. Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos kitos veiklos sąnaudos 48241,42 Eur, tačiau šioms sąnaudoms apskaityti skirta sąskaita net neįtraukta į Didžiąją knygą, Didžiojoje knygoje nurodytos elektros energijos sąnaudos su minuso ženklu (-603,08 Eur);

Buhalterinėse pažymose nurodytos sąskaitų uždarymo operacijos, tačiau Didžiojoje knygoje sukaupto perviršio ir deficito sąskaitoje įrašai neatlikti;

Inventorizacijos apraše nurodytos atostoginių kaupinių sumos nebuvo palygintos su buhalterinės apskaitos duomenimis. Audito metu atostoginių kaupiniai perskaičiuoti, tačiau Didžiojoje knygoje ir FAR duomenys nepatikslinti.

Standarte²⁷ numatyta, kad išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą, kurio apskaitai taikomas Standartas, iki šis ilgalaikis materialusis turtas bus gautas ir paruoštas naudoti apskaitomi nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų grupėje. Kultūros centras nesilaikė standarto²⁸ ir užpajamavo ilgalaikį turtą (kompiuterinę ir garso įrangą) tik atlikęs išankstinį mokėjimą, t. y. neturėdamas turto įsigijimo dokumentų (sąskaitų faktūrų), atitinkamai skaičiavo šio turto nusidėvėjimą. Dėl to 2023 metų finansinėse ataskaitose nurodyta neteisinga baldų, biuro įrangos ir kito ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė.

Dėl audito metu nustatytų Kultūros centro buhalterinės apskaitos trūkumų mes negalime patvirtinti savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje nurodytą 629,1 tūkst. Eur turto, 367,5 tūkst. Eur finansavimo sumų, 63 tūkst. Eur įsipareigojimų ir 198,6 tūkst. Eur grynojo turto, Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytą 895 tūkst. Eur pajamų ir atitinkamai poilsio, kultūros ir religijos sąnaudų, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje nurodyto 11,5 tūkst. Eur sukaupto perviršio, Pinigų srautų ataskaitoje nurodytą 41,5 tūkst. Eur įplaukų ir 819,6 tūkst. Eur išmokų bei 12 tūkst. Eur investicijų turto įsigijimui tikrumo ir teisingumo.

3. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys teisingas

²⁷ LR finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 78.12 p.

²⁸ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, 7.3 p.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatyta.

4. Biudžeto ir turto naudojimo vertinimas

4.1. Netinkamai planuojamos ir naudojamos biudžetinių įstaigų gautos pajamos

Taisyklėse²⁹ numatyta, kad biudžetinė įstaiga programų išlaidoms padengti pirmiausia turi naudoti asignavimus, gautus iš einamaisiais biudžetiniais metais įmokėtų į biudžetą biudžetinės įstaigos pajamų, įskaitant ankstesniais metais nepanaudotus šių lėšų likučius ir viršplanines pajamas, išskyrus konkrečiam tikslui numatytas lėšas, kurių negali naudoti kitiems tikslams. Savivaldybės įstaigos nesilaikė reikalavimų, ir programų išlaidas pirmiausia dengė biudžeto lėšomis. Dėl to metų pabaigoje liko nepanaudota 27,9 tūkst. Eur biudžetinių įstaigų gautų pajamų, pervestų savivaldybės i ždui, iš kurių 20,4 tūkst. Eur, t. y. 73 proc. sudarė Prienų kūno kultūros ir sporto centro (toliau – Sporto centras) nepanaudotos lėšos. Sporto centras banko sąskaitose turėjo dar 24,3 tūkst. Eur už teikiamas paslaugas gautų įplaukų ir 19,4 tūkst. Eur iš kitų biudžetinių įstaigų gautų lėšų. Iš viso Sporto centras nepanaudojo 64,1 tūkst. Eur už teikiamas paslaugas gautų lėšų.

²⁹ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, 40 p.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Taisyklėse³⁰ numatyta, kad biudžetinės įstaigos, finansuojamos iš valstybės biudžeto, pajamos kaupiamos atskiroje biudžetinės įstaigos sąskaitoje ir pervedamos į valstybės išdo sąskaitą 2 kartus per mėnesį – 5 ir 20 dienomis, jeigu jos viršija 100 (vienas šimtas) eurų arba kai yra poreikis teikti mokėjimo paraišką programos, kuri finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų, išlaidoms apmokėti. Savivaldybių tarybos nustato biudžetinių įstaigų, kurios finansuojamos iš savivaldybių biudžetų, pajamų kaupimo ir įmokėjimo į savivaldybių biudžetus tvarką. Savivaldybė tokios tvarkos nėra parengusi, dėl to dalis įstaigų banko sąskaitoje laiko lėšas, kurių neperveda į biudžetą.

4.2. 2023 metų biudžeto asignavimai naudoti 2024 metų programoms finansuoti

Pagal įstatymo nuostatas³¹ asignavimai – savivaldybės biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais gauti iš savivaldybės biudžete sukauptų lėšų patvirtintoms programoms finansuoti. Biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną. Taisyklėse³² numatyta, kad asignavimų valdytojai su įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas ir patiektas prekes, numatytas sutartyse, atsiskaito iš asignavimų valdytojams patvirtintų asignavimų, įskaitant avanso mokėjimus, kurie turi būti ne didesni nei 30 procentų sutarties sumos. Sporto centras nesilaikė teisės aktų reikalavimų ir dalį biudžeto asignavimų, skirtų 2023 biudžetiniams metams, panaudojo 2024 metų programoms finansuoti, nes atliko 72,7 tūkst. Eur vertės sutartyse nenumatytus ir apskaitos dokumentais nepagrįstus avansinius mokėjimus ar avansinius mokėjimus, viršijančius 30 proc. sutarties sumos³³.

Pvz.: Sporto centras 2023 metų gruodžio mėnesį sumokėjo 30,3 tūkst. Eur šilumos energijos tiekėjui (buvo dengiamos 2024 m. sausio–balandžio mėnesių šildymo išlaidos); 6,4 tūkst. Eur – elektros energijos tiekėjams, 3,1 tūkst. Eur vandens tiekėjui (buvo dengiamos 2024 m. sausio mėn. išlaidos), dar 13,2 tūkst. Eur sumokėjo už įvairias prekes ir paslaugas, kurios pagal sąskaitas faktūras gautos 2024 m. sausio–kovo mėnesiais). 2023-12-31 finansinėse būklės ataskaitoje apskaityta 53,2 tūkst. išankstinių mokėjimų už prekes ir paslaugas ir 19,5 tūkst. Eur išankstinių mokėjimų už ilgalaikį turtą.

³⁰ Ten pat, 35 p.

³¹ Biudžeto sandaros įstatymas, 2 str. 3 d. (redakcija iki 2024-03-01)

³² Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, 63 p.

³³ Avansiniai mokėjimai sudarė 50–100 proc. įsigyjamo turto vertės

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Kultūros centras nesilaikė teisės aktų reikalavimų, 2023 metais elektros energijos tiekėjui nuolat mokėjo apskaitos dokumentais nepagrįstas, didesnes nei priklausė sumas už elektros energiją. 2023 metų pradžioje permoka elektros energijos tiekėjui sudarė 2,9 tūkst. Eur, 2023-12-31 – 3,9 tūkst. Eur, t. y. 3,9 tūkst. Eur panaudoti 2024 biudžetinių metų programoms finansuoti.

4.2. Už komunalines paslaugas gautos įmokos naudotos nesilaikant teisės aktų

Taisyklėse³⁴ numatyta, kad gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas (šildymą, elektros energiją, vandenį ir panašiai) naudojamos už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti. Sporto centras ir Kultūros centras nesilaikė Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų, neteisingai rengė apskaitos dokumentus ir naudojo biudžeto lėšas.

Sporto centras sudarė Elektros energijos vartojimo sutartį³⁵, pagal kurią leido privačiam vartotojui (toliau – vartotojas) prisijungti prie Sporto centro valdomų elektros įrenginių³⁶ ir susitarė tiekti elektros energiją, vartotojas įsipareigojo apmokėti už patiektą elektros energiją pagal kontrolinio elektros apskaitos prietaiso rodmenis. Įstatyme³⁷ numatyta, kad apskaitos dokumentai parengiami ūkinės operacijos metu arba jai įvykus ar pasibaigus ir pateikiami gavėjui nedelsiant, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos po įvykusios ar pasibaigusios ūkinės operacijos dienos. Sporto centras nesilaikė reikalavimų, neišrašė sąskaitų už sunaudotą elektrą ir visas elektros energijos išlaidas 2022–2023 metų laikotarpiu apmokėjo biudžeto lėšomis. Sporto centras sąskaitą vartotojui išrašė tik 2023-12-18³⁸, gautomis lėšomis neatstatė gautų biudžeto asignavimų, bet apskaitė kaip įstaigos gautas pajamas. Audito metu apie šį neatitikimą Sporto centras informuotas raštu³⁹. Siekiant užtikrinti, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos teisės aktų

³⁴ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, 36 p.

³⁵ 2022-07-19 sutartis Nr. (5.25)F3-62

³⁶ Birutės g. 7, Prienai

³⁷ LR finansinės apskaitos įstatymas, 6 str. 1 d.

³⁸ Sąskaita faktūra KKC Nr. 23199 už komunalines paslaugas 2022-07-19–2023-12-18 laikotarpiams

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

nustatyta tvarka, rekomenduota nedelsiant nutraukti Elektros energijos vartojimo sutartį, sudarytą su privačiu vartotoju. Sporto centras informavo⁴⁰, kad 2024-05-10 nutraukė Elektros energijos vartojimo sutartį ir atjungė privataus vartotojo elektros kabelį.

Kultūros centras nuo 2023 metų birželio mėnesio iš nuomininkų už komunalines paslaugas gautas lėšas kaupė banko sąskaitoje, o nuomininkų komunalinėms išlaidoms apmokėti naudojo savivaldybės biudžeto lėšas ir tik gruodžio mėn. 19 tūkst. Eur, gautų iš nuomininkų už komunalinių paslaugų išlaidas, grąžino Iždui. Kultūros centras 2023 metais neteisingai apskaičiavo turto nuomininkų ar kitų turto naudotojų (toliau – nuomininkai) komunalinius mokesčius: vienam nuomininkui neišrašė sąskaitų už nuomojamų patalpų šildymą ir sunaudotą elektros energiją⁴¹, dviem – neteisingai apskaičiavo mokesčius už patalpų šildymą, visiems – neteisingai apskaičiavo elektros energijos kainą. Pagal elektros energijos tiekėjų pateiktas sąskaitas 2023 metais Kultūros centras kartu su nuomininkais sunaudavo elektros energijos už 33,4 tūkst. Eur, nuomininkams išrašė sąskaitų už 36,9 tūkst. Eur, t. y. 3,5 tūkst. Eur daugiau. Atskirais metų mėnesiais elektros energija kainavo 0,104–0,177 Eur/kWh⁴². Kultūros centras visais metų mėnesiais išrašė sąskaitas, kuriose nurodė kWh kainą: 0,2791 Eur (2 nuomininkams), 0,154 Eur (3 nuomininkams), 0,4377/0,0253 Eur už dieną ir naktį sunaudotą elektros energiją (1 nuomininkui). Preliminariais skaičiavimais dėl neteisingai išrašytų sąskaitų 3 turto nuomininkai sumokėjo 14,9 tūkst. Eur daugiau nei priklausė. Kultūros centras informavo, kad dėl žmogiškos klaidos elektros energijos tarifai buvo paskaičiuoti neteisingai ir komunaliniai mokesčiai bus perskaičiuoti iki 2024 liepos 1 d., apie permokas nuomininkai bus informuoti ir priimti sprendimai dėl permokų kompensavimo.

4.2. Įstaigose nustatyti darbo užmokesčio skaičiavimo neatitikimai

Prienų kultūros ir laisvalaikio centre nenustatytos darbo laiko apskaitos, darbuotojams priklausančių atostogų dienų apskaičiavimo vidaus kontrolės procedūros. Kultūros centro pateiktuose atostogų kaupinių žiniaraščiuose nurodytas darbuotojų nepanaudotų atostogų dienų skaičius neatitiko faktinio nepanaudotų dienų skaičiaus, nes profsąjungos nariams suteiktos dienos sveikatai gerinti apskaitytos kaip kasmetinių atostogų dienos – įtrauktos į darbuotojų atostogų grafiką, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose žymėtos kaip kasmetinių atostogų dienos. Centro darbuotojų atostogų grafike atostogų ar papildomų atostogų profsąjungos nariams dienų skaičius nurodytas, nurodytas tik atostogų laikas ir laikotarpis, už kurį atostogos suteikiamos. Dėl to negalėjome atlikti audito procedūrų ir įsitikinti, kad darbuotojams suteiktų kasmetinių atostogų dienų skaičius nurodytas teisingai.

³⁹ Kontrolės ir audito tarnybos 2024-05-08 raštas Nr. 01-21

⁴⁰ 2024-05-10 raštas Nr. (4.5.)-V6-33

⁴¹ Skaičiavo tik patalpoms priskirtą galios mokesčių

⁴² Elektros energija kartu su ESO elektros energijos persiuntimo kaina (be galios mokesčio)

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba

Kultūros centras nesilaikė Įstatymo⁴³ reikalavimų ir darbuotojams papildomą apmokėjimą už švenčių dieną ir darbą naktį dirbtas valandas skaičiavo taikydamas vidutinį valandos darbo užmokestį.

Kultūros centras nesilaikė Inventorizacijos⁴⁴ taisyklių ir mokėtinų bei gautinų sumų inventorizaciją atliko 2023 m. lapkričio 30 d. būklei. Inventorizacijos apraše nurodytos atostoginių kaupinių sumos nebuvo palygintos su buhalterinės apskaitos duomenimis, nes apskaitos registruose kaupinių sumos tikslinamos vieną kartą per metus – 2023-12-31 būklei. Audito metu inventorizacijos aprašai patikslinti, gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacija atlikta 2023-12-31 būklei, tačiau atostoginių kaupinių sumos finansinėse ataskaitose nepatikslintos.

Veiverių kultūros ir laisvalaikio centras nesilaikė Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo⁴⁵ ir neteisingai apskaičiavo atleistam iš darbo darbuotojui išeitinę išmoką ir kompensaciją už nepanaudotas atostogas, nes taikė mažesnę nei priklausė vidutinį dieninį darbo užmokestį, neteisingai apskaičiavo darbuotojui priklausančias atostogų dienas (atleistam darbuotojui priskaičiuota 0,4 tūkst. Eur mažiau nei priklausė).

Jiezno kultūros ir laisvalaikio centras nesilaikė Darbo kodekso⁴⁶ reikalavimų ir trims darbuotojams suteikė po 1 atostogų dieną už 2016–2017 metų darbo laikotarpį, t. y. praėjus daugiau kaip trejiems metams nuo teisės į kasmetines atostogas įgijimo. Centras nesilaikė Inventorizacijos taisyklių⁴⁷, neatliko sukauptų gautinų ir mokėtinų sumų (atostoginių kaupinių) inventorizacijos, t. y. buhalterinės apskaitos nepanaudotų atostogų duomenų nesutikrino su pagrindimo dokumentų duomenimis. Įstaigos buhalterė paaiškino, kad nepanaudotos atostogų dienos įtrauktos į patikslintą atostogų grafiką pagal buhalterinės apskaitos programos informaciją, kuri neatitiko kitų dokumentų duomenų. Centras nesilaikė Papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos aprašo⁴⁸ reikalavimų ir 2 darbuotojams neteisingai apskaičiavo priklausančias papildomų atostogų dienas už ilgalaikį nepertraukiamąjį darbą pas tą patį darbdavį.

⁴³ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 11 straipsnis, 1, 2 d.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 6.4 p.

⁴⁵ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, 5.15 p.

⁴⁶ Darbo kodeksas, 127 str. 5 d.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 6.4 p.

⁴⁸ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, 2 p.

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO tarnyba**

Jiezno kultūros ir laisvalaikio centras informavo, kad atsižvelgė į rekomendacijas ir numatė atostogų skaičiavimo kontrolės procedūras, perskaičiavo darbuotojams priklausančias atostogų dienas, patikslino programos informaciją, atliko atostoginių kaupinių inventorizaciją 2023-12-31 būklei.

Savivaldybės kontrolierė

Violeta Gaidienė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
	1. Siekiant, kad metiniai ataskaitų rinkiniai atitiktų teisės aktų reikalavimus, numatyti VSS metinių ataskaitų rinkinių rengimo ir teikimo kontrolės procedūras.	Prienuj rajono savivaldybės administracija	1. Įvertinti Prienuj r. sav. galiojančias tvarkas dėl VSS metinių ataskaitų rinkinių rengimo ir teikimo. 2. Numatyti jose papildomas kontrolės procedūras.	2024-12-31
	2. Siekiant turėti tikrus ir teisingus duomenis apie savivaldybės nebaigtą statybą:			
2.1.	nebaigtos statybos sąskaitose sukauptas rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar statybos darbų išlaidas, išskelti į kitas turto grupes iš karto užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti;	Prienuj rajono savivaldybės administracija	Peržiūrėti nebaigtos statybos sąskaitose sukauptas rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar statybos darbų išlaidas, užbaigtų objektų išlaidas išskelti į kitas turto grupes.	2025-12-31
2.2.	perskaičiuoti ilgalaikio turto objektų nusidėvėjimo sąnaudas nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradėtas naudoti;	Prienuj rajono savivaldybės administracija	Perskaičiuoti ilgalaikio turto objektų nusidėvėjimo sąnaudas.	2024-12-31

2.3.	peržiūrėti nebaigtos statybos objektų sąrašą ir iškelti ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbų išlaidas;	Prienu rajono savivaldybės administracija	Iškelti ilgalaikio materialiojo turto, kurio savivaldybė nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbų išlaidas.	2024-12-31
2.4.	įpareigoti inventorizacijos komisijas iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos įvertinti, ar nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti darbai nėra užbaigti, nustatyti sukauptų darbų nuvertėjimo požymius.	Prienu rajono savivaldybės administracija	Įvertinti, ar nebaigtos statybos sąskaitose apskaityti darbai nėra užbaigti, nustatyti sukauptų darbų nuvertėjimo požymius.	2024-12-31
3.	Siekiant, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami teisės aktų nustatyta tvarka:		Įvertinti Prienu r. sav. galiojančias tvarkas dėl biudžetinių įstaigų apskaitos ir atskaitomybės ir papildyti jas:	
3.1.	nustatyti biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo ir įmokėjimo į savivaldybės biudžetą tvarką, kurioje būtų numatytos vidaus kontrolės priemonės, kad banko sąskaitose nebūtų kaupiami lėšų likučiai;	Prienu rajono savivaldybės administracija	biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo ir įmokėjimo į savivaldybės biudžetą tvarka, kurioje būtų numatytos vidaus kontrolės priemonės, kad banko sąskaitose nebūtų kaupiami lėšų likučiai;	2024-12-31
3.2.	numatyti vidaus kontrolės procedūras, kad biudžetinės įstaigos programų išlaidoms padengti pirmiausia panaudotų asignavimus, gautus iš einamaisiais biudžetinėmis metais įmokėtų į biudžetą biudžetinės įstaigos pajamų;	Prienu rajono savivaldybės administracija	vidaus kontrolės procedūromis, kad biudžetinės įstaigos programų išlaidoms padengti pirmiausia panaudotų asignavimus, gautus iš einamaisiais biudžetinėmis metais įmokėtų į biudžetą biudžetinės įstaigos pajamų;	2024-12-31

3.3.	nustatyti vidaus kontrolės priemonės, kad asignavimų valdytojai savivaldybės biudžeto lėšas naudotų biudžetinėmis metais patvirtintoms programoms finansuoti;	Prienų rajono savivaldybės administracija	vidaus kontrolės priemonėmis, kad asignavimų valdytojai savivaldybės biudžeto lėšas naudotų biudžetinėmis metais patvirtintoms programoms finansuoti;	2024-12-31
3.4.	nustatyti kontrolės priemonės, kad patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas būtų naudojamos nuomininkų komunaliniams mokesčiams apmokėti.	Prienų rajono savivaldybės administracija	kontrolės priemonėmis, kad patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas būtų naudojamos nuomininkų komunaliniams mokesčiams apmokėti.	2024-12-31

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminus pateikė Prienų rajono savivaldybės administracija

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Prienu rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, biudžeto lėšų ir turto naudojimo vertinimas“

1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

KFAR – savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

BVAR – savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

VSAKIS – viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema

VSS – viešojo sektoriaus subjektas

VŠĮ – viešoji įstaiga

PSPC – pirminės sveikatos priežiūros centras

FAR – Finansinių ataskaitų rinkinys

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita

FBA – Finansinės būklės ataskaita

Tarnyba – Prienu rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybė – Prienu rajono savivaldybė

Administracija – Prienu rajono savivaldybės administracija

Savivaldybės metinis ataskaitų rinkinys – metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą; metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto ar viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus; jeigu viešojo sektoriaus subjektas gauna biudžeto asignavimų, – metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami išlaidų sąmatos vykdymo duomenys.

Viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimas – vienai viešojo sektoriaus subjektų grupei priklausančių viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių jungimas į vieną konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį taikant VSAFAS.

Sąnaudos – ekonominės naudos sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, pardavimo, perdavimo, netekimo arba nuvertėjimo ir įsipareigojimų prisiėmimo per ataskaitinį laikotarpį, dėl ko sumažėja grynasis turtas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą.

Asignavimai – savivaldybės biudžete patvirtinta planuojamų išlaidų suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais gauti iš savivaldybės biudžete numatytų lėšų, pateikęs paraišką savivaldybės administracijai, ir panaudoti programoms finansuoti.

Savivaldybės biudžetas – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai – savivaldybių administracijos ir (ar) jų struktūriniai padaliniai bei savivaldybių biudžetinės įstaigos, nurodyti savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete.

Audito ataskaitos „Prienų rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, biudžeto lėšų ir turto naudojimo vertinimas“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituotas 2023 metų savivaldybės ataskaitų rinkinys:

- 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys:

Finansinės būklės ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

Pinigų srautų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

- 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Aiškinamasis raštas „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų“.

- Savivaldybės veiklos ataskaita

Pavaldžios, kontroliuojamos ir konsoliduojamos įstaigos:

• 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta 36 įstaigų ir Išteklių fondo (Iždo) sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų: 30 biudžetinių įstaigų, 6 viešosios įstaigos.

• 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikta 30 biudžetinių įstaigų ir Išteklių fondo (Iždo) sukonsoliduoti išlaidų sąmatos vykdymo duomenys.

Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas pateiktas 3 priede.

Auditui taikytas reikšmingumas:

Reikšmingu dalyku konsoliduotajame finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1,5 proc. turto vertės (tai sudarė 1546 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Reikšmingu dalyku konsoliduotame biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1,5 proc. panaudotų asignavimų vertės (tai sudarė 735,4 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimtis nebuvo ribojama.

Auditas atliktas:

- Pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴⁹, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁵⁰;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai

2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Turto bei atitinkamai finansavimo sumų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2023 metų pradžioje buvo iš viso 95963,89 tūkst. Eur, pabaigoje – 103047,37 tūkst. Eur.
2023 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos	Savivaldybė gavo 72278,88 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 69679,14 tūkst. Eur sąnaudų.
2023 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos	Į Savivaldybės biudžetą gauta 50261,1 tūkst. Eur pajamų, patirta 49024,3 tūkst. Eur išlaidų.

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenų

⁴⁹ 2000-2899-iejį TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/>

⁵⁰ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:

- turto srityje – dėl ilgalaikio turto apskaitymo; dėl savivaldybėje nustatytų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo procedūrų;
- sąnaudų/išlaidų srityje – dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo teisingumo.

Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: ilgalaikis turtas, ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai, pajamos, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, kitos sąnaudos.

Sritys, kuriose vertintas vidaus kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):

- Atliekant finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir analitinės procedūros) siekiant gauti atskleidimo, įvertinimo, tikrumo, buvimo ir baigtumo tvirtinimus:

- Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto įsigijimo, nurašymo, nusidėvėjimo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis), inventorizacijos atlikimo tinkamumą.
- Įsipareigojimų srityje atsirinktuose subjektuose įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis), inventorizacijos atlikimo tinkamumą.
- Pajamų srityje įvertinome pajamų pripažinimą, įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
- Sąnaudų srityje įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar registruotas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančiais pagrindžiančius dokumentus; registravimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas:

Įvertinome:

- taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą;
- bendrą (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų arba finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir

turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;

- bendrą biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas:

- savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje.

Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo 2023 metais atitikties teisės aktų reikalavimams pasirinktose srityse

Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika:

- biudžeto lėšų valdymo ir naudojimo srityje – dėl darbo užmokesčio nustatymo nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais;
- savivaldybės turto valdymo ir naudojimo srityje – dėl savivaldybėje nustatytų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo procedūrų.

Sritis, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):

Vidaus kontrolės testavimas nebuvo atliekamas.

Sritis, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros):

- ilgalaikio materialiojo turto sritis: vertinome ar turtas įsigijamas, naudojamas ir nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano; ar atlikta metinė inventorizacija; ar įstaigos tinkamai vykdo patalpų nuomos, panaudos sutartyse nustatytus sutartinius įsipareigojimus;
- ilgalaikių įsipareigojimų sritis: vertinome savivaldybės skolinius įsipareigojimus, mokėtinas sumas, ar laikomasi teisės aktų reikalavimų dėl skolinimosi limitų ir mokėtinų sumų likučio mažinimo;
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sritis: ar darbuotojų darbo užmokestis nustatytas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;
- pajamų sritis: vertinome pajamų už teikiamas paslaugas kaupimo ir įmokėjimo į savivaldybių biudžetus tvarką;
- asignavimų sritis: vertinome, savivaldybės biudžeto asignavimai buvo panaudoti įstaigų programoms finansuoti;
- išlaidų sritis: vertinome, ar išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis buvo atliktos audito procedūros ir vertinimai

- Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
- Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas.
- Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.

- Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos kelių įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“.
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
 - Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.
 - Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. A1-744 „Dėl metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir vidutinio mėnesio darbo valandų skaičių 2023 metais patvirtinimo“
 - Savivaldybės tarybos sprendimai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su audituotomis sritimis.
 - Audituočių įstaigų vidaus dokumentai.

Audito ataskaitos „Prienuj rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, biudžeto lėšų ir turto naudojimo vertinimas“

3 priedas

Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas	Konsoliduojama KFAR	Konsoliduojama BVAR
1	Prienų rajono savivaldybės administracija	•	•
2	Prienų „Žiburio“ gimnazija	•	•
3	Prienų r. Veiverių Tomo Žilinsko gimnazija	•	•
4	Prienų r. Jiezno gimnazija	•	•
5	Prienų r. Stakliškių gimnazija	•	•
6	Prienų „Ažuolo“ progimnazija	•	•
7	Prienų „Revuonos“ pagrindinė mokykla	•	•
8	Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla	•	•
9	Prienų r. Pakuonio pagrindinė mokykla	•	•
	Prienų r. Balbieriškio pagrindinė mokykla	•	•
	Prienų r. Skriaudžių pagrindinė mokykla	•	•
	Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras	•	•
	Prienų lopšelis-darželis „Pasaka“	•	•
	Prienų lopšelis-darželis „Gintarėlis“	•	•

Prienų lopšelis-darželis „Saulutė“	•	•
Prienų meno mokykla	•	•
Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka	•	•
Prienų krašto muziejus	•	•
Prienų švietimo pagalbos tarnyba	•	•
Prienų kultūros ir laisvalaikio centras	•	•
Jiezno kultūros ir laisvalaikio centras	•	•
Veivėrių kultūros ir laisvalaikio centras	•	•
Stakčiškių kultūros ir laisvalaikio centras	•	•
Balbiūriškio kultūros ir laisvalaikio centras	•	•
Prienų rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	•	•
Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras	•	•
Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	•	•
Prienų globos namai	•	•
Prienų r. Jiezno paramos šeimai centras	•	•
Prienų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyrius	•	•
Prienų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	•	•

- VšĮ Prienų ligoninė •

 - VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras •
 - VšĮ Balbieriškio pirminės sveikatos priežiūros centras •
 - VšĮ Lezno pirminės sveikatos priežiūros centras •
 - VšĮ Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras •
 - VšĮ "Prienai" •
-